

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
LI2025/00306

Yttrande över betänkandet Avgift för områdessamverkan - och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö

Synpunkter

Helsingborg stad är i grunden positiv till lagförslag som ger kommunen stärkta möjligheter att arbeta brottsförebyggande, trygghetsskapande och samhällsutvecklande. Staden är även positiv till att nyttja områdessamverkan som metod i syfte att arbeta med långsiktigt förbättringsarbete i våra områden. Vi har flerårig erfarenhet av att arbeta framgångsrikt med platssamverkan i den byggda miljön, i nära samarbete med både privata och offentliga aktörer i flera av stadens områden. Helsingborg stad konstaterar dock att utredningens lagförslag rymmer både möjligheter och utmaningar.

Långsiktig områdessamverkan kräver stabil finansiering och gemensamt ansvar

Engagerade och seriösa fastighetsägare är en nyckel till framgångsrik områdessamverkan, särskilt i utsatta områden. Vi delar utredningens syn om att frivillig samverkan bör vara utgångspunkt eftersom det skapar goda förutsättningar för samsyn kring geografiska avgränsningar, gemensamma utmaningar och prioriterade insatser. Samtidigt vet vi av erfarenhet att det kan vara svårt att få alla aktörer att delta, och bristande engagemang – både i medverkan och finansiering – riskerar att försvaga resultaten. När alla fastighetsägare bidrar med resurser stärks samverkan och arbetets effektivitet. För att undvika att enskilda aktörer åker snålskjuts på andras insatser skulle en tvingande avgift i vissa fall kunna anses motiverad.

En tvingande avgift för områdessamverkan skulle kunna bidra till att säkerställa en långsiktig och stabil finansiering, vilket skapar förutsättningar för kontinuerliga och effektiva insatser. Med en hållbar finansieringsmodell kan resurser användas mer målinriktat och strategiskt, samtidigt som gemensam finansiering kan verka för att stärka tilliten mellan aktörerna. Samhällsutveckling är långsiktiga processer, och det är avgörande att få med alla fastighetsägare för att uppnå verklig genomslagskraft. I dagsläget krävs stora insatser för att säkra fortsatt engagemang, men med ett annat finansieringssystem skulle dessa resurser kunna omfördelas till faktiska åtgärder i området.

Hållbar samverkan – balans mellan ansvar och frivillighet

Vi ser en rad utmaningar med delar av utredningens förslag.

Förslaget kan innebära att fastighetsägare upplever att deras autonomi inskränks när de tvingas in i en samverkan som dessutom medför ekonomiska skyldigheter. Om det därtill råder oenighet kring beslut och resursanvändning, kan det medföra att det skapas motstånd och minskat engagemang. En tvingande avgift kan därtill vara en ekonomisk börda för enskilda fastighetsägare, särskilt mindre aktörer med begränsade resurser. Vi ser därför en risk i att obligatorisk avgift, företrädesvis enligt alternativ två – kommunal avgift – tvärtemot intentionen, kan minska engagemanget och viljan att delta frivilligt. Som fastighetsägare kan man uppleva att man redan tagit sitt ansvar genom att bidra ekonomiskt, vilket i förlängningen kan påverka engagemanget i insatserna negativt. Vi vill även lyfta att förslaget kan påverka redan etablerade samverkansformer, då det riskerar att leda till parallella engagemang för fastighetsägare. För att undvika en alltför hög belastning på den enskilda aktören bör man därför överväga åtgärder som minskar risken att eventuella frivilliga initiativ överges till förmån för de som blir tvingande.

Lagförslaget kräver en stärkt kommunal organisation för områdessamverkan
Utredningens förslag förutsätter därtill en kommunal organisation som vi i dagsläget inte har på plats. Kommunen föreslås bland annat få ansvar för att bedöma andelstal och fastställa en rimlig avgift, vilket kräver både kompetens inom fastighetsekonomi och juridik samt tillräckliga resurser. Kommunen måste även ha kapacitet för såväl beredning och beslutsfattande som löpande administration och delaktighet i arbetet utifrån den roll och det mandat som utredningen ger kommunen. Helsingborg stad ställer sig således positiv till att förslaget ska finansieras utifrån den kommunala finansieringsprincipen. Utredningen betonar att områdessamverkan inte är tänkt att ersätta och hantera frågor som härrör till den kommunala kompetensen. Vi finner det därför önskvärt att utredningen hade specificerat mer ingående vilken typ av åtgärder som avgiften avser användas till. Vidare vill vi framhålla att det hade varit önskvärt om utredningen på ett tydligare sätt hade redogjort för på vilka grunder som det kan bli aktuellt för kommunen att avsluta en områdessamverkan.

Helsingborg stad ställer sig positiv till inrättandet av ett nationellt kunskapscentrum och framhåller att det är av vikt att trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser och åtgärder tas fram utifrån från evidens och belagd effektivitet.

Avslutningsvis ställer vi oss även positiva till övriga förslag om fortsatt utredning beträffande förbättringar i tillsynen av den byggda miljön samt tillstånd för fastighetsägare att få ta ut hyra. Vi vill dock betona att vår utgångspunkt är att majoriteten av alla fastighetsägare är seriösa och att de eventuella förslag som utredningen mynnar ut i inte får försvåra möjligheten för seriösa aktörer att bedriva verksamhet.

Kommunstyrelsen

§ 92

Dnr 00153/2025

Yttrande över betänkandet Avgift för områdessamverkan - och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö

Ordförandens förslag

Ordförandens förslag till kommunstyrelsen är

att lämna yttrande till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet enligt förslag

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Ordföranden instämmer i stadsledningsförvaltningens förslag till yttrande. Jag välkomnar att fastighetsägare blir mer delaktiga och får ett tydligare ägarskap i frågan om ökad platstrygghet. Det är dock viktigt att säkerställa att denna samverkansform inte enbart upplevs tvingande eller på annat vis forcerad, då fastighetsägarnas vilja till samarbete är en absolut förutsättning för både framgång och långsiktighet.

Beskrivning av ärendet

Utredningen har haft i uppdrag att analysera i vilken omfattning samverkan mellan det offentliga och fastighetsägare bör vara obligatorisk för att stärka trygghet, attraktivitet och det lokala näringslivet samt att lämna nödvändiga förslagsförslag. Utöver det ska utredningen föreslå åtgärder som ökar tryggheten och främjar brottsförebyggande åtgärder i den byggda miljön, särskilt i syfte att lyfta utsatta områden.

Utredningens syfte är således att identifiera och rekommendera åtgärder för en samverkan med gemensamt och obligatoriskt ansvar mellan offentliga och privata aktörer för ett långsiktigt förbättringsarbete.

Grundtanken med en avgift för områdessamverkan är att skapa stabil finansiering för trygghetsskapande, brottsförebyggande och samhällsutvecklande åtgärder som stärker områdets attraktivitet för boende, näringsliv och samhälle. Utgångspunkten är att avgiften också ska bidra till att ge samverkan ökad tyngd och tydliggöra att ansvaret för området delas av alla berörda aktörer.

Stadsledningsförvaltningen har upprättat förslag till yttrande. Yttrandet redogör för Helsingborgs stads inställning till utredningens förslag där vi redogör för både möjligheter och utmaningar med förslaget.

Stadsledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen är

att lämna yttrande till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet enligt förslag

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Behandling av förslag

Ordföranden konstaterar att det bara finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med ordförandens förslag.

Kommunstyrelsen beslutar

att lämna yttrande till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet enligt förslag

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens beslut ska skickas till

Handläggaren – för kännedom

Stadsbyggnadsnämnden – för kännedom

Fastighetsnämnden – för kännedom

Helsingborgshem AB – för kännedom

Helsingborg Citysamverkan AB – för kännedom

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet – enligt remiss
